

STATISTIKA SPORTU: ZÁKLADNÍ UKAZATELE

2016

Lidé a společnost

Praha, 12.10.2017

Kód publikace: 090016-17

Zpracoval: Odbor statistik rozvoje společnosti

Ředitel odboru: Martin Mana

Kontaktní osoba: Milan Dederá, e-mail: milan.dedera@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: www.czso.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.czso.cz
Oddělení informačních služeb | tel.: 274 052 648, 274 052 304, 274 052 451 | e-mail: infoservis@czso.cz
Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@czso.cz
Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 347, 274 052 757 | e-mail: esds@czso.cz
Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@czso.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673, 274 054 223
e-mail: infoservispraha@czso.cz | www.praha.czso.cz

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@czso.cz | www.stredocesky.czso.cz

České Budějovice | Žižkova 1, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@czso.cz | www.cbudejovice.czso.cz

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108, 377 612 249
e-mail: infoservisplzen@czso.cz | www.plzen.czso.cz

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529, 353 114 525
e-mail: infoserviskv@czso.cz | www.kvary.czso.cz

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176, 472 706 121
e-mail: infoservisul@czso.cz | www.ustinadlabem.czso.cz

Liberec | Nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec 1, tel.: 485 238 811
e-mail: infoservislbc@czso.cz | www.liberec.czso.cz

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové 3, tel.: 495 762 322, 495 762 317
e-mail: infoservis hk@czso.cz | www.hradeckralove.czso.cz

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480, 466 743 418
e-mail: infoservispa@czso.cz | www.pardubice.czso.cz

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 062, 567 109 080
e-mail: infoservisvys@czso.cz | www.jihlava.czso.cz

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 115, 542 528 105
e-mail: infoservisbrno@czso.cz | www.brno.czso.cz

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 516, 585 731 509
e-mail: infoservisolom@czso.cz | www.olomouc.czso.cz

Zlín | tř. Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 931, 577 004 935
e-mail: infoservis-zl@czso.cz | www.zlin.czso.cz

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230, 595 131 232
e-mail: infoservis_ov@czso.cz | www.ostrava.czso.cz

ISBN 978-80-250-2817-9

© Český statistický úřad, Praha, 2017

Obsah

Úvod	4
1. Vymezení oblasti sportu	5
2. Definice pojmů a zdroje dat.....	7
3. Ekonomické aspekty oblasti sportu	10
3.1. Příjmy a odhad produkce	10
3.2. Zaměstnanost	12
3.3. Zahraniční obchod	15
4. Sportovní participace.....	18
4.1. Zapojení populace do sportovních aktivit	18
4.2. Organizované sportovní aktivity	21
4.3. Spotřeba v oblasti sportu	22
Závěr.....	24
Zdroje.....	25
Přílohy.....	26

Úvod

Statistika sportu nemá v České republice příliš širokou působnost. Kromě vybraných údajů o medailových umístěních, veřejném financování sportu z MŠMT a členské základně sportovních svazů, nejsou systematicky zveřejňovány základní ukazatele o sportu v ČR. Některé údaje jsou k dispozici na stránkách České unie sportu, Olympijského výboru či MŠMT, nejedná se však o celkovou analýzu oblasti sportu. Ucelenější studie v minulosti vznikaly ve spolupráci se soukromými společnostmi (např. KPMG) či v současnosti z popudu nestátních neziskových organizací (Transparency International).

I přes dlouhodobou iniciativu Evropské komise (ustanovení expertních skupin pro oblast sportu, vytvoření jednotné definice sportu a jiných aktivit) v problematice zakládání satelitních účtů sportu v jednotlivých zemích EU, nebyla v České republice zatím vyvinuta snaha o plnění tohoto úkolu. Ze zasedání nové expertní skupiny k ekonomické dimenzi sportu EU v roce 2016 pak vyplynulo, že ČR společně se Švédskem zůstávají jedinými členskými zeměmi, kde satelitní účet sportu nevznikl nebo se na něm alespoň nezačalo pracovat. Tato publikace se nesnaží suplovat roli satelitního účtu sportu, má však ambici zaplnit mezeru v oblasti statistiky sportu v ČR a přinášet každoročně mezinárodně srovnatelná data v této oblasti.

Vymezení oblasti sportu v této publikaci vychází ve velké míře z metodiky používané Eurostatem a je pojato spíše konzervativně. Ekonomika sportu je zachycená v nejužším možném vymezení - tzv. statistické definici zahrnující pouze aktivity přímo spojené se sportem (např. provoz sportovních zařízení), nikoliv aktivity, které jsou vstupem pro sport nebo mají sport jako výstup (např. sportovní vybavení, přenosy utkání apod.). Publikace přináší základní údaje nejen o ekonomice sportu, ale také o sportovní participaci v populaci a jejími datovými zdroji jsou zejména šetření prováděná ČSÚ.

První dvě kapitoly popisují základní metodická východiska, nabízí přehled datových zdrojů použitých v analýze a také definici základních ukazatelů. Třetí kapitola se zaměřuje na ekonomické aspekty oblasti sportu a konkrétně pak na příjmy sportovních organizací, zaměstnanost a mezinárodní obchod. Součástí této kapitoly je také odhad celkové produkce a přidané hodnoty v oblasti sportu. Čtvrtá kapitola se zaměřuje na sportovní participaci v České republice, zejména pak na průměrný čas strávený sportem v české populaci.

1. Vymezení oblasti sportu

Vymezení oblasti sportu v této publikaci vychází zejména ze současných záměrů Evropské komise a Eurostatu pro tuto oblast. V rámci [pracovního plánu Evropské unie v oblasti sportu na období let 2014 – 2017](#) byla zdůrazněna potřeba koordinovaného přístupu zemí EU v problematice statistiky sportu. Pro účely sjednocení přístupu ke statistice sportu inicioval Eurostat setkání pracovní skupiny tvořené ze zástupců národních statistických institucí (Sport statistics Task Force), která se sešla v polovině roku 2015. S ohledem na [usnesení a doporučení](#) této skupiny vydal Eurostat v roce 2016 publikaci s názvem [Sport statistics](#) mapující vývoj základních ukazatelů v rámci 28 zemí EU.

Obecnou definici sportu, tak jak ji zavedla Rada Evropy, pak používá například [Bílá kniha o sportu](#). Do sportu jsou podle této definice řazeny *veškeré formy tělesné aktivity, které, provozovány příležitostně nebo organizovaně, usilují o vyjádření nebo vylepšení fyzické kondice a duševní pohody, vytvoření společenských vztahů či dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních.*

Ekonomické vymezení sportu v této publikaci vychází v souladu s výše uvedenými aktivitami na evropském poli z tzv. [Vilniuské definice](#)¹ sportu popsané expertní skupinou pro statistiku sportu v roce 2007. Ta rozlišuje tři vrstvy statistického vymezení oblasti sportu. První vrstva, tzv. **statistická definice**, obsahuje pouze ekonomické činnosti definované podle NACE 93.1. Sportovní aktivity. Druhá vrstva, tzv. **úzká definice**, pak zahrnuje veškeré aktivity, které mohou být vstupy pro sportovní aktivity (například výroba tenisových raket a obuvi). Třetí vrstva, tzv. **široká definice**, pak zahrnuje veškeré aktivity, které mají sport jako vstup pro svou produkci (například televizní vysílání sportovních utkání či ubytovatelské služby pro sportovní fanoušky). Každá vyšší vrstva pak zároveň zahrnuje i tu předcházející.

Podrobnější metodické vymezení sportu lze do jisté míry odvodit z příbuzných oblastí, které jsou na evropské úrovni více vědecky probádané. Eurostat v tomto smyslu získává některé metodické postupy pro statistiku sportu z rozsáhlého metodického manuálu pro oblast kultury [ESSnet - Culture](#), který se vedle samotného statistického vymezení věnuje podrobně také teorii². Zohlednění tohoto metodického manuálu je také jedním z důvodů konzervativního charakteru dat produkovaných Eurostatem pro oblast sportu. **Do oblasti sportu jsou tak v této publikaci, v souladu s aktivitami Eurostatu, řazeny pouze ekonomické aktivity spojené se samotnou sportovní činností, ostatní**

---

¹ Tzv. vilniuská definice sportu byla vypracována v roce 2007 expertní skupinou pro sport (Expert Group on Sport statistics) iniciovanou Evropskou komisí. Tato definice je založena na klasifikaci CPA, ta však v prvních čtyřech místech kódování odpovídá kódům klasifikace NACE. Kódy klasifikací nutných pro zachycení dalších ukazatelů se dají v některých případech z kódování CPA odvodit.

² Tento metodický manuál vymezuje šest kulturních funkcí, jejichž jádrem je umělecká tvorba. Do těchto funkcí nespádá výroba, která je označována jako funkce pouze nepřímo související s kulturním cyklem a ponechána mimo kulturní oblast. „Výroba nebyla zahrnuta do kulturních funkcí vzhledem ke svému charakteru, který je více průmyslový než kulturní a těžko statisticky měřitelný pokud je kulturní obsah v rámci výrobních aktivit opravdu pouze marginální.“

aktivity jsou vnímány jako příbuzné a do oblasti sportu přímo nespádají. To platí zejména pro výrobu sportovního vybavení a oděvů a s tím spojená povolání a zboží. Dále však také pro sportovní vzdělávání, které nelze na čtyřmístné úrovni NACE spolehlivě oddělit od vzdělávání v oblasti rekreace a také sportovní leasing a půjčovny vybavení. Pro zachycení ekonomického rozměru oblasti sportu je tak nejvíce relevantní tzv. statistická definice zahrnující pouze sportovní aktivity (s výjimkou statistiky zahraničního obchodu, který využívá širšího vnímání oblasti sportu).

Výpočty základních ekonomických ukazatelů statistiky sportu – zaměstnanosti a příjmů v ekonomice – jsou tedy založené na statistické definici a reflektují pouze ekonomické činnosti, které lze v příslušných klasifikacích plně zachytit. V případě údajů o příjmech sportovních organizací se jedná o ekonomickou činnost CZ-NACE 93.1 Sportovní aktivity, v případě údajů o zaměstnanosti v oblasti sportu pak o kombinaci CZ-NACE 93.1 Sportovní aktivity a CZ-ISCO 34.2 Odborní pracovníci v oblasti sportu a fitness. Pouze tyto ekonomické činnosti a zaměstnání lze v rámci použitých klasifikací v plné míře označit jako sportovní. U výpočtů zahraničního obchodu se zbožím je záběr rozšířen na tzv. úzkou definici a zahrnuje nejen zboží přímo sportovní povahy (např. tenisové rakety), ale také sportovní obuv či oděvy. Definice sportu v rámci údajů o sportovní participaci v české populaci vychází z metodiky šetření, ze kterých pocházejí data.

Tabulka 1 Vymezení oblasti sportu

UKAZATEL	DEFINICE	KLASIFIKACE
Příjmy	Statistická definice	CZ - NACE 93.1 (viz Příloha 1)
Zaměstnanost	Statistická definice	CZ - NACE 93.1 a CZ-ISCO 34.2 (viz Příloha 2)
Mezinárodní obchod	Úzká definice	Vybrané kódy v Harmonizovaném systému (viz Příloha 3)
Sportovní participace	Metodika příslušných šetření	-

2. Definice pojmů a zdroje dat

V publikaci jsou sledovány základní ekonomické ukazatele zachycující příjmy ekonomických subjektů, počet zaměstnanců a zahraniční obchod se zbožím. Dále pak údaje o sportovní participaci a částečně také údaje o výdajích na sportovní zboží a služby.

Pojem příjmy je v textu používán souhrnně jak pro výnosy (z účetního hlediska pro zvýšení ekonomického prospěchu za určité období) tak pro příjmy (přírůstek peněžních prostředků). Ukazatel příjmy v tomto textu totiž zahrnuje jak údaje od právnických osob vedoucí podvojně účetnictví a evidující výnosy, tak údaje od fyzických osob (OSVČ), které mohou vést pouze daňovou evidenci a evidovat jen prosté příjmy.

Údaje o zaměstnanosti v oblasti sportu jsou zachyceny ukazatelem počet zaměstnaných osob. Ten zahrnuje vedle zaměstnanců také podnikatele, pracovníky na dohody a pomáhající rodinné příslušníky.

Statistické údaje jsou poskládány tak, aby poskytly co nejkomplexnější pohled na oblast sportu. Základní ukazatele vycházejí ze statistik ČSÚ, které jsou koordinovány na mezinárodní úrovni a mají jednotnou výchozí metodiku. Jejich využití pro účely mezinárodně srovnatelných dat v oblasti sportu doporučuje také pracovní skupina *Sport statistics Task Force* iniciovaná institucí Eurostat.

Jedním z hlavních zdrojů dat pro sledování příjmů jsou údaje z Podnikové strukturální statistiky ČSÚ (v angličtině nazývané *Structural Business Statistics*). Tato statistika sleduje ekonomické činnosti právnických a fyzických osob s využitím klasifikace CZ-NACE a čerpá zejména z ročních výkazů ČSÚ a také z administrativních zdrojů. V rámci analýzy oblasti sportu je Podniková strukturální statistika přínosná zejména proto, že dokáže zachytit vybrané činnosti až na úrovni tříd, tj. ve čtyřmístném členění klasifikace CZ-NACE. Tato statistika však nedokáže obsáhnout údaje o malých podnicích a neziskových organizacích, jejichž činnost je však pro oblast sportu stěžejní. Dále také nezachycuje data o příspěvkových organizacích.

Jako hlavní zdroj pro získávání údajů o zaměstnanosti je použito Výběrové šetření pracovních sil (*Labour Force Survey*). Toto výběrové šetření od respondentů zjišťuje nejen jejich pracovní činnost (dle klasifikace ekonomických činností CZ-NACE), ale sleduje také, jaký typ zaměstnání v rámci této činnosti vykonávají (dle klasifikace zaměstnání CZ-ISCO). Víme tedy nejen, zda respondent pracuje v podniku, který svou převažující ekonomickou činností spadá do oblasti sportu (např. je zaměstnán ve fitcentru), ale také, jaké konkrétní zaměstnání tam vykonává (např. instruktor). Údaje jsou sbírané čtvrtletně od osob starších 15 let žijících v soukromých domácnostech. Omezení tohoto šetření pro analýzu oblasti sportu jsou obdobná jako u Podnikové strukturální statistiky. Pro vytvoření oblasti sportu je třeba pracovat se čtyřmístným členěním kategorií CZ-ISCO a CZ-NACE. Takto podrobné údaje jsou však založené na velmi malém vzorku a mohou meziročně kolísat. Výhodou tohoto zdroje je však jeho schopnost zachytit údaje o „ne-sportovních“ profesích v rámci sportovních ekonomických

činností (např. účetní ve fotbalovém klubu) či, méně často, sportovních pracovních v rámci „ne-sportovních“ ekonomických činností (např. instruktor jógy pro konzultantskou společnost).

V rámci statistiky zaměstnanosti lze jako doplňující zdroj použít také údaje z Informačního systému o průměrném výdělků, jejímž gestorem je Ministerstvo práce a sociálních věcí. Ten může poskytnout cenné informace o průměrných mzdách (platech) v rámci jednotlivých zaměstnání. Na druhou stranu sleduje pouze zaměstnance ve mzdové a platové sféře, nikoliv podnikatele a pracovníky na dohody a proto je problematické využití tohoto zdroje společně s daty z VŠPS, které podnikatele a pracovníky na dohody zahrnuje. Údaje z tohoto šetření pochází od ekonomických subjektů (podniků, institucí) nikoliv z domácností (jak je tomu u VŠPS) a zahrnují pouze zaměstnance, jejichž týdenní pracovní doba přesahuje 30 hodin a zároveň u daného zaměstnavatele odpracovali nejméně jeden měsíc.

Data o zahraničním obchodě využívají Harmonizovaný systém popisu a číselného označování zboží Světové celní organizace. Tato nomenklatura je široce používána i pro mezinárodní klasifikaci zboží v zahraničním obchodu. Harmonizovaný systém klasifikuje zboží podle jeho pozorovatelných fyzických vlastností a podchycuje jen hmotné zboží vykázané v celním prohlášení při přechodu hranice. Údaje jsou za Českou republiku dostupná v Databázi zahraničního obchodu³, jež zahrnuje data založená na přeshraničním pojetí zahraničního obchodu. Tyto údaje jsou sice mezinárodně srovnatelné a mohou sloužit jako indikátor vývoje hodnoty obchodu, ale nezohledňují faktickou změnu vlastnictví. Tu naopak zohledňuje národní pojetí zahraničního obchodu. Podrobnější údaje o metodice zahraničního obchodu lze nalézt na [webových stránkách ČSÚ](#).

Pro analýzu sportovní participace jsou pak hlavním zdrojem údaje z Evropského výběrového šetření o zdraví (*European Health Interview Survey*). V rámci evropského modulu o zdravotních determinantách jsou do tohoto šetření zařazeny také otázky týkající se sportovních aktivit. Respondenti jsou dotazováni na sportovní aktivitu v rámci běžného týdne⁴ a dále pak na čas strávený posilováním a jízdou na kole. U druhého jmenovaného se však jedná primárně o využití jízdního kola jako dopravního prostředku.

Dalšími důležitými zdroji ČSÚ pro tuto publikaci jsou Statistika neziskových organizací, Národní účty použité pro analýzu spotřebitelských výdajů a odhad produkce, šetření Životní podmínky v ČR (*Statistics on Income and Living Conditions*) sledující účast na sportovních akcích a také data o členské základně přebíraná od České unie sportu.

---

³ Více info viz <http://apl.czso.cz/pl/stazo/STAZO.STAZO>.

⁴ Respondentům je pokládána otázka: „V kolika dnech v typickém týdnu se věnujete sportu, fitness nebo rekreační (volnočasové) fyzické aktivitě nejméně 10 minut v kuse?“ a „Kolik času celkem strávíte provozováním sportu, fitness nebo rekreační (volnočasové) fyzické aktivity v typickém týdnu?“.

Tabulka 2 Přehled zdrojů dat

DATA	UKAZATEL	ZDROJ DAT
HLAVNÍ ZDROJE DAT	Příjmy	Podniková strukturální statistika, ČSÚ
	Produkce	Národní účty, ČSÚ
	Zaměstnanost	Výběrové šetření pracovních sil, ČSÚ
	Zahraniční obchod	Databáze zahraničního obchodu, ČSÚ
	Sportovní participace	Evropské výběrové šetření o zdraví, ÚZIS
DOPLŇUJÍCÍ ZDROJE DAT	Zaměstnanost	Statistika neziskových organizací, ČSÚ
		Informační systém o průměrném výděлку, MPSV
	Sportovní participace	Životní podmínky ČR, ČSÚ
		Národní účty, ČSÚ
		Využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech a mezi jednotlivci, ČSÚ
		Evidence členské základny sportovních svazů, ČUS

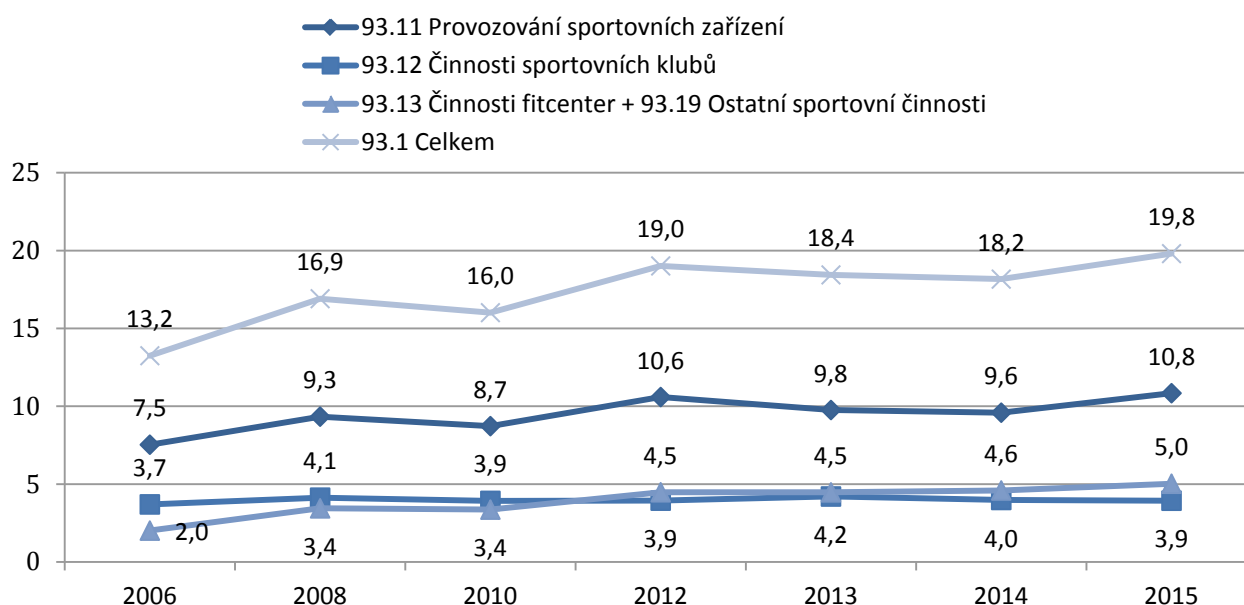
3. Ekonomické aspekty oblasti sportu

V této kapitole jsou analyzovány ekonomické aspekty oblasti sportu. Ty jsou zachyceny na základě nejužšího možného vymezení – tzv. statistické definice zahrnující pouze sportovní aktivity, nikoliv však sportovní vstupy (vybavení či oděvy) a aktivity, které mají sport jako vstup (ubytování při sportovních utkáních, sportovní přenosy apod.). Kromě odhadu příjmů a produkce je zkoumána také celková zaměstnanost v oblasti sportu a zahraniční obchod se zbožím sportovního charakteru.

3.1. Příjmy a odhad produkce

Údaje o celkových příjmech subjektů v oblasti sportu vycházejí z Podnikové strukturální statistiky a zahrnují pouze ekonomické aktivity definované podle CZ NACE 93.1 Sportovní aktivity. Jak již bylo zmíněno v předchozích kapitolách, Podniková strukturální statistika zachycuje údaje zejména o soukromých podnikatelských subjektech a mimo oblast záběru tak zůstávají příspěvkové organizace (zejména tedy různé sportovní instituce zřizované státem) a neziskové organizace. Celkové příjmy subjektů v oblasti sportu, tak jak jsou definované v této publikaci, dosahovaly v roce 2015 výše necelých 20 mld. Kč. Jak je patrné z Grafu 1, nejvíce se na celkových příjmech v oblasti sportu podílely subjekty provozující různá sportovní zařízení v rámci ekonomické činnosti CZ-NACE 93.11 a to celkovými příjmy ve výši 10,8 mld. Kč. Příjmy ve výši 5 mld. Kč pak generovaly subjekty spadající svou aktivitou do CZ-NACE 93.12 Činnosti sportovních klubů. Zbývající příjmy subjektů v oblasti sportu pak vznikaly v roce 2015 v rámci činností fitcenter (CZ-NACE 93.13) a ostatních sportovních činností (CZ-NACE 93.19). Nutno podotknout, že se jedná pouze o odhad příjmů, které nelze vzhledem k limitům šetření v takto podrobném členění přesně určit.

Graf 1 Celkové příjmy subjektů v oblasti sportu (v mld. Kč)

Zdroj: Podniková strukturální statistika

Příjmy příspěvkových a nestátních neziskových organizací, které nejsou zachyceny v Podnikové strukturální statistice, se odvíjí zejména od výše podpory z veřejných zdrojů. V roce 2015 vyhradilo MŠMT na podporu činnosti v oblasti sportu v rámci běžných výdajů 2,36 mld. Kč a na investiční výdaje pak 0,62 mld. Kč. Činnosti některých sportovních organizací mohly být hrazené také z prostředků jiných ministerstev (viz KPMG, 2012). Z místních rozpočtů bylo pak na sportovní činnosti podle údajů z Integrovaného informačního systému Státní pokladny v roce 2015 vyčleněno 10,4 mld. Kč. Zajímavé je také srovnání podpory z místních rozpočtů podle krajů ve studii o [Financování sportu statutárními městy a kraji](#), kterou koncem roku 2016 zveřejnila organizace *Transparency International*. Ta sbírala data od měst a krajů prostřednictvím vlastních dotazníků a získanou výši podpory pak přepočítávala na obyvatele. Podle těchto dat se v roce 2015 nejvyšší průměrné finanční podpoře těšili v Libereckém (127 Kč na obyvatele) a Jihomoravském (104 Kč na obyvatele) kraji⁵.

Pro získání celkového přehledu o finančních tocích v oblasti sportu je možné využít údaje z tabulek dodávek a užití. Na základě těchto makroekonomických údajů lze odhadovat jednak celkovou hodnotu vyprodukovaného zboží a služeb v oblasti sportu a dále pak podíl sportu na mezipotřebě v jiných odvětvích. Nutno podotknout, že k těmto operacím by bylo potřeba znát údaje minimálně v trojmístném členění CZ-NACE, aby bylo možné oddělit sportovní a rekreační ekonomické činnosti. Vzhledem k tomu, že tabulky dodávek a užití poskytují dvojmístné členění CZ-NACE je potřeba údaje za sportovní odvětví odhadovat pomocí koeficientu získaného z jiných zdrojů (Podniková strukturální statistika, Integrovaný informační systém Státní pokladny). Proto je nutné k níže prezentovaným informacím přistupovat pouze jako k orientačnímu odhadu makroekonomických ukazatelů pro oblast sportu.

V oblasti sportu, tak jak je definovaný v této publikaci, bylo na základě odhadu této analýzy v roce 2015 dosaženo produkce zboží a služeb⁶ v hodnotě 28,5 mld. Kč (přibližně 0,3 procenta celkové produkce v ekonomice). Jak je dále patrné z Tabulky 3, mezipotřeba⁷ činila v roce 2015 přibližně 19,6 mld. Kč (0,22 procenta z celkové mezipotřeby) a přidaná hodnota necelých 9 mld. Kč (0,27 procent z celkové přidané hodnoty).

Tabulka 3 Základní makroekonomické ukazatele v oblasti sportu v roce 2015

Ukazatel	Oblast sportu v mil. Kč	Podíl na celkové hodnotě ČR v %
Produkce v základních cenách	28 496	0,300
Mezipotřeba v kupních cenách	19 589	0,217
Hrubá přidaná hodnota	8 906	0,268

Zdroj: Národní účty, ČSÚ, vlastní odhad

⁵ Kraj Hlavní město Praha nebyl do těchto výpočtů zahrnut.

⁶ Produkce představuje hodnotu tržního i netržního zboží a služeb, které jsou výsledkem produkční činnosti rezidentských jednotek v daném období na území České republiky

⁷ Mezipotřeba představuje hodnotu zboží a služeb spotřebovaných v průběhu příslušného období rezidentskými producenty v procesu výroby jiného zboží a služeb.

Jak je vidět z Tabulky 4, kromě samotné oblasti sportu se sportovní ekonomická činnost podílela také na mezispotřebě v ostatních odvětvích. Nejvýznamněji pak na činnostech zastupujících organizací (0,51 mld. Kč), dále pak na poskytování ostatních osobních služeb (0,49 mld. Kč) či na činnostech v oblasti ubytování (0,13 mld. Kč). Sportovní produkty a služby jsou tak nedílnou součástí produkce v několika dalších odvětvích.

Tabulka 4 Odvětví s největším podílem sportovních vstupů v mezispotřebě (v kupních cenách)

Odvětví podle CZ -NACE	Mezispotřeba v mil. Kč	Podíl v %
93 Sportovní, zábavní a rekreační činnosti	7240,7	85,6
94 Činn. org. sdruž. osoby za účelem. prosazování spol. zájmů	512,6	6,1
96 Poskytování ostatních osobních služeb	490,2	5,8
55 Ubytování	114,1	1,3

Zdroj: Národní účty, ČSÚ, vlastní odhad

3.2. Zaměstnanost

Při sledování celkové zaměstnanosti v oblasti sportu je možné díky charakteru Výběrového šetření pracovních sil doplnit údaje o zaměstnanosti v rámci ekonomické činnosti CZ-NACE 93.1 Sportovní aktivity o údaje sledující jednotlivá zaměstnání v rámci kategorie CZ-ISCO 34.2 Odborní pracovníci v oblasti sportu a fitness nehledě na jejich zařazení v rámci konkrétních činností. Lze tak odhadnout jaký je podíl sportovních a „ne-sportovních“ pracovníků v rámci sportovních ekonomických činností, ale také kolik sportovních pracovníků vykonává svou práci mimo sportovní organizace.

Jak je patrné z Tabulky 5 celková zaměstnanost zahrnující podnikatele, zaměstnance (v pracovním poměru i na dohodu) a pomáhající rodinné příslušníky dosahuje v oblasti sportu více než 31 tis. zaměstnaných osob (přibližně 0,6 % celkové zaměstnanosti v ekonomice). Z toho zhruba třetinu tvoří podnikatelé (10,3 tis.) a dvě třetiny zaměstnanci (20,6 tis.). Velmi důležitou roli pak v rámci celkové pracovní síly hraje zapojení dobrovolníků. Pokud zahrneme také činnost dobrovolníků do celkového počtu zaměstnaných osob, bude celková zaměstnanost dosahovat výše 52,5 tis. osob. Nutno dodat, že toto číslo zahrnuje pouze dobrovolníky v nestátních neziskových organizacích spadající svou činností do kategorie CZ-NACE 93.1. Značná část dobrovolníků (např. různí trenéři malých klubů, amatérští rozhodčí apod.) nebude v rámci této analýzy zachycena.

V organizacích spadajících svým zaměřením do sportovních ekonomických činností pak převažují povolání spíše „ne-sportovního“ charakteru (účetní, pracovníci v administrativě, PR či marketingu apod.). Z celkového počtu 26,3 tis. zaměstnaných osob v organizacích s převažující sportovní činností pracovalo v roce 2016 17,4 tis. „ne-sportovních“ a pouze 8,9 tis. sportovních pracovníků. Necelých 5 tis. sportovních pracovníků pak vykonávalo své profese mimo organizace s převažující sportovní ekonomickou činností.

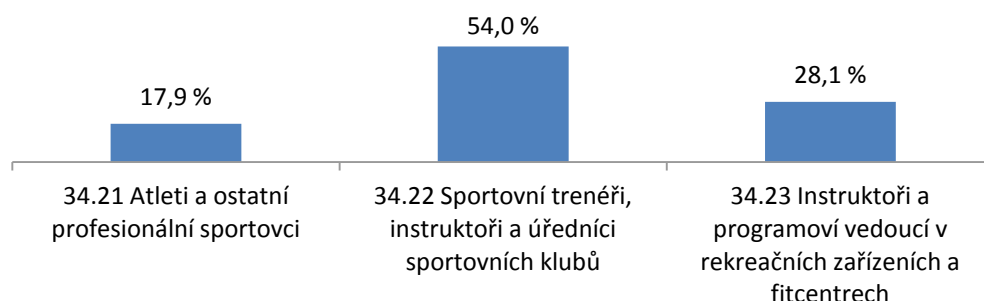
Tabulka 5 Zaměstnanost v oblasti sportu v roce 2016 (v tis. osob)

Členění	Sportovní povolání	Povolání "ne-sportovního" charakteru	Povolání v oblasti sportu celkem	Dobrovolníci ⁸	Celkem
Sportovní ekonomické činnosti	8,9	17,4	26,3	21,2	47,6
Činnosti "ne-sportovního" charakteru	4,9	x	4,9	.	4,9
Celkem	13,9	17,4	31,3	21,2	52,5
z toho zaměstnanci	7,5	13,1	20,6	x	20,6
z toho podnikatelé	6,3	4,0	10,3	x	10,3

(x) = nelogický údaj; (.) = údaj není známý

Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil, Statistika neziskových organizací, ČSÚ

Podrobnější pohled na rozdělení povolání v rámci kategorie CZ-ISCO 34.2 Odborní pracovníci v oblasti sportu a fitness nabízí Graf 2. Z grafu je patrné, že z celkového počtu 13,9 tis. pracovníků zařazených do této kategorie pracovalo nejvíce z nich jako sportovní trenéři, instruktoři či úředníci sportovních klubů (54 %). Druhou nejpočetnější skupinou sportovních pracovníků pak byli instruktoři a programoví vedoucí v rekreačních zařízeních a fitcentrech (28,1 %). Profesionálních atletů⁹ a ostatních profesionálních sportovců pak bylo v rámci sledované kategorie CZ-ISCO nejméně – necelých 18 %.

Graf 2 Zaměstnanost v oblasti sportu v rámci kategorie CZ-ISCO 34.2

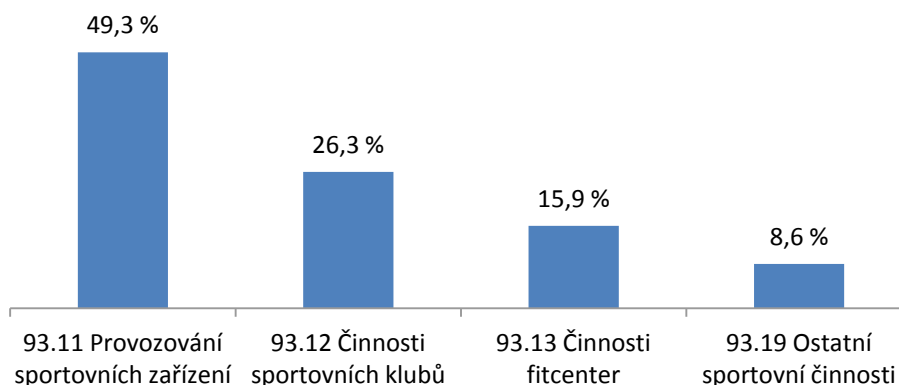
Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil, ČSÚ

Pracovníky je možné podrobněji rozdělit také v rámci ekonomické činnosti 93.1 Sportovní aktivity a jejich podkategorií. Jak ukazuje Graf 3, necelá polovina pracovníků (ať už sportovních či „ne-sportovních“) se v rámci ekonomické činnosti CZ-NACE 93.1 nějakým způsobem podílela na provozování sportovních zařízení. Více než 26,3 % pracovníků se věnovalo činnosti sportovních

⁸ Údaje za rok 2015, údaje za rok 2016 nebyly v době psaní této analýzy k dispozici.⁹ Přeloženo z anglického *athlet*. Tento výraz je v angličtině a zejména pak ve Spojených státech amerických spojován s aktivním sportováním zaměřeným na výkonnostní sport. V současné češtině je slovo atlet spojováno převážně s lehkou atletikou.

klubů a necelých 16 % pracovníků činnosti fitcenter. Zbýlých 8,6 % pracovníků se v rámci svých profesí věnovalo ostatním sportovním činnostem (např. produkce sportovních událostí).

Graf 3 Zaměstnanost v oblasti sportu v rámci kategorie NACE 93.1 Sportovní aktivity v roce 2016

Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil, ČSÚ

Mezinárodní srovnání počtu zaměstnaných osob v rámci zemí evropské osmadvacítky nabízí Tabulka 6. Výpočtů bylo dosaženo stejnou metodikou, která je použita pro tuto publikaci v rámci výpočtu zaměstnanosti v ČR a údaje pochází rovněž z Výběrového šetření pracovních sil. V roce 2015 pak podle těchto údajů pracovalo v členských státech EU v oblasti sportu přibližně 1 626 tis. osob. Zdaleka nejvíce sportovních pracovníků evidovalo Spojené království (417 tis. osob) a dále pak Německo (224 tis. osob) a Španělsko (183 tis. osob). V zemích se srovnatelným počtem obyvatel jako v ČR pracovalo více osob ve sportu např. v Rakousku (35,8 tis. osob) a méně např. v Belgii (19,8 tis. osob) či v Řecku (15,6 tis. osob).

Tabulka 6 Mezinárodní srovnání zaměstnanosti v oblasti sportu v zemích EU (v tis. osob)

Země	2011	2012	2013	2014	2015
Belgie	23,9	23,2	21,1	20,5	19,8
Bulharsko	10,3	8,9	9,1	9,5	10,6
Česká republika	25,9	22,2	25,1	29	27,3
Dánsko	26,9	26,2	24,7	28,1	29,9
Estonsko	3,4	4	5,1	6,3	4,9
EU 28 Celkem	1 493,2	1 554,8	1 504,4	1 566,8	1 626,3
Finsko	23,5	23,7	25,8	30,8	30,7
Francie	279,1	277,4	212,7	167,3	176,1
Chorvatsko	4,1	4,5	4,6	6,1	4,7
Irsko	17,9	16,7	17,6	17,8	17,3
Itálie	104,8	99,9	103,9	120,2	117,5
Kypr	3,3	2,2	1,9	2,1	1,9

Litva	5,3	5,2	5,2	5,9	6,8
Lotyšsko	4,7	6	4,8	5,8	5,5
Lucembursko	1,1	1,3	1,5	1,2	1,7
Maďarsko	10,7	11	12	14,2	18,7
Malta	0,6	0,8	1	1	0,9
Německo	173,3	204,3	218,2	218,8	224,2
Nizozemsko	64	64,1	64,6	66,6	73,7
Polsko	45,1	49,5	52,8	58,7	57,8
Portugalsko	23,9	21,8	28,3	32,2	38,9
Rakousko	25,1	24	25,8	27,8	35,9
Rumunsko	11,4	20	14,1	10,8	12,3
Řecko	12,4	8,2	9,7	14,2	15,6
Slovensko	6,7	8,5	11,8	12,5	11,2
Slovinsko	5,2	4	4,1	4,1	5,4
Spojené království	374,4	395,1	364,4	395	417
Španělsko	148,3	159,6	164,1	187,9	183,3
Švédsko	57,9	62,6	70,3	72,7	76,7

Zdroj: Eurostat

Údaje o počtu zaměstnaných osob je možné doplnit také o data o průměrné mzdě z Informačního systému o průměrném výděлку, jejímž gestorem je Ministerstvo práce a sociálních věcí. Ten však sleduje pouze zaměstnance ve mzdové a platové sféře, nikoliv podnikatele a pracovníky na dohody a proto je problematické tyto údaje spojovat s daty z VŠPS, které podnikatele a pracovníky na dohody zahrnuje. Jak je patrné z Tabulky 7, průměrná mzda zaměstnanců v rámci kategorie CZ-ISCO 34.2 Odborní pracovníci v oblasti sportu a fitness v roce 2016 dosahovala necelých 26 tis. Kč. Zaměstnanci zařazení do podkategorií CZ-ISCO 34.21 a CZ-ISCO 34.22 pak dosahovali na mzdu o několik tisíc Kč vyšší (okolo 30 tis. Kč.).

Tabulka 7 Průměrná mzda zaměstnanců v kategorii CZ-ISCO 34.2 v roce 2016

Kategorie CZ-ISCO	Průměrná mzda v Kč
34.2 Odborní pracovníci v oblasti sportu a fitness	25 605
z toho 34.21 Atleti a ostatní profesionální sportovci	29 520
z toho 34.22 Sportovní trenéři, instruktoři a úředníci sportovních klubů	30 069

Zdroj: Informační systém o průměrném výděлку, MPSV

3.3. Zahraniční obchod

Posledním sledovaným ukazatelem v rámci analýzy ekonomických aspektů v oblasti sportu je zahraniční obchod. Ten je zde zachycen tzv. přeshraničním pojetím a sleduje přechod zboží přes hranice, nikoliv faktickou změnu vlastnictví. Statistiky zachycují pouze údaje o zboží, údaje o službách

za rok 2016 nemohou být vzhledem k jejich důvěrnosti publikovány. Zboží sportovního charakteru bylo na základě shodných fyzických vlastností rozděleno do 13 různých skupin. Konkrétní kódy zboží v rámci Harmonizovaného systému přiřazené do jednotlivých skupin jsou k nalezení v Příloze 3.

Údaje o zahraničním obchodě v ČR zachycuje Tabulka 8. Nejvíce vyváženou položkou bylo zboží týkající se atletiky a venkovních sportů (4,6 mld. Kč) a dále pak lyže (3,8 mld. Kč) a sportovní obuv (3,2 mld. Kč). Poslední jmenovaná skupina zboží je zároveň také neúspěšnější v rámci dovozu (4 mld. Kč) a tvoří tak nejvyšší záporné saldo (0,9 mld. Kč). Celkový vývoz zboží sportovního charakteru dosáhl v roce 2016 hodnoty 16,5 mld. Kč a celkový dovoz pak 12,9 mld. Kč. Celkově tak bylo v roce 2016 dosaženo kladného salda ve výši 3,6 mld. Kč.

Tabulka 8 Zahraniční obchod se zbožím sportovního charakteru v příhraničním pojetí v roce 2016 (v tis. Kč)

Oblast	vývoz	dovoz	saldo
Atletika a venkovní sporty	4 635 903	3 241 028	1 394 875
Brusle	192 350	390 617	-198 267
Cyklistika	2 073 439	1 638 516	434 923
Golf	13 815	116 835	-103 020
Lyže	3 751 024	1 414 611	2 336 413
Míče	119 108	278 195	-159 087
Padáky	225 852	39 852	186 000
Sportovní pušky	797 815	107 743	690 072
Rakety	27 403	179 843	-152 440
Rybaření	66 701	206 558	-139 857
Sportovní obuv	3 160 935	4 027 580	-866 645
Sportovní oděvy	894 642	821 493	73 149
Vodní sporty	517 598	404 780	112 818
CELKEM	16 476 585	12 867 651	3 608 934

Zdroj: Databáze zahraničního obchodu, ČSÚ

Z mezinárodního srovnání je patrné, že obchod se zbožím sportovního charakteru je u většiny členských zemí Evropské unie založen spíše na importu. V roce 2015 dosáhla největšího kladného salda Itálie (1,8 mld. EUR) a dále pak Nizozemí (1,5 mld. EUR) a Belgie (necelá 1 mld. EUR). Dovoz zboží sportovního charakteru převýšil vývoz nejvíce ve Spojeném království (-1,2 mld. EUR) a Švýcarsku (-0,8 mld. EUR). Bilance mezinárodního obchodu v České republice se v mezinárodním srovnání v roce 2015 s konečným kladným saldem 0,2 mld. EUR umístila na předních pozicích.

Tabulka 9 Mezinárodní srovnání zahraničního obchodu se zbožím sportovního charakteru v zemích EU v roce 2015 (v tis. EUR)

Země	Vývoz	Dovoz	Saldo
Belgie	2 658 465	1 674 324	984 141
Bulharsko	219 475	52 446	167 029
Česká republika	560 253	409 249	151 004
Dánsko	275 927	478 569	-202 642
Estonsko	61 918	47 702	14 216
Finsko	317 396	292 548	24 848
Francie	2 277 858	2 907 120	-629 262
Chorvatsko	148 950	216 443	-67 493
Irsko	19 962	215 271	-195 309
Itálie	3 649 063	1 853 951	1 795 112
Kypr	4 284	84 638	-80 354
Litva	106 800	61 164	45 636
Lotyšsko	35 956	50 972	-15 016
Lucembursko	32 577	60 575	-27 998
Maďarsko	289 884	157 094	132 790
Malta	5 242	757 319	-752 077
Německo	3 752 093	4 278 685	-526 592
Nizozemsko	3 279 528	1 784 843	1 494 685
Polsko	729 891	587 969	141 922
Portugalsko	347 284	237 822	109 462
Rakousko	862 846	974 448	-111 602
Rumunsko	359 308	123 388	235 920
Řecko	101 787	236 942	-135 155
Slovensko	186 401	175 728	10 673
Slovinsko	116 317	119 464	-3 147
Spojené království	1 956 937	3 164 847	-1 207 910
Španělsko	835 595	1 561 840	-726 245
Švédsko	324 500	791 575	-467 075

Zdroj: Eurostat

4. Sportovní participace

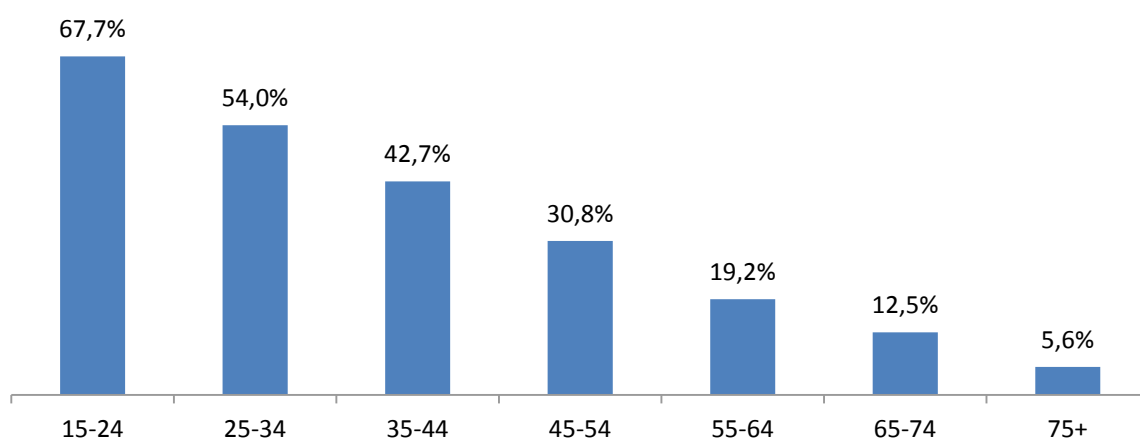
Ekonomické údaje je důležité doplnit také údaji o sportovní participaci. Pozitivní společenské a zdravotní dopady sportovní participace obyvatelstva je obtížné kvantifikovat, na základě dostupných údajů je však možné získat alespoň přehled o konkrétních sportovních aktivitách v ČR. V této kapitole bude rozebráno jednak aktivní zapojení populace do sportovních aktivit (čas strávený sportem) v rámci volnočasových a organizovaných aktivit a dále pak také spotřeba sportovního zboží a služeb, zejména pak ve spojení s návštěvou sportovních událostí.

4.1. Zapojení populace do sportovních aktivit

Nejkomplexnější informace o aktivním zapojení české populace do sportovních aktivit přináší [Evropské výběrové šetření o zdraví](#) (European Health Interview Survey) vycházející z jednotné evropské metodiky. Nejaktuálnější údaje z tohoto šetření jsou k dispozici za referenční rok 2014 a s těmi je také pracováno v této publikaci. Šetření je prováděné v domácnostech a zahrnuje pouze populaci ve věku 15 a více let. V rámci Evropského modulu o zdravotních determinantách byly pro tuto publikaci využity otázky týkající se fyzické aktivity. Sport je zde pak sledován ve smyslu aerobních fyzických aktivit, dále je také sledováno posilování a jízda na kole v rámci sportu.

Ze zjištěných údajů vyplývá, že sportu se aktivně (alespoň jednou týdně, nejméně 10 minut v kuse) věnuje přibližně třetina populace. Jak ukazuje Graf 4, nejvíce sportovně aktivní jsou mladí lidé ve věku 15-24 let – přibližně 68 % z nich se pravidelně věnuje sportu. Před dosažením 35 let se sportu věnuje stále více než polovina populace, poté zapojení do sportovních aktivit s přibývajícím věkem klesá. Nejméně aktivní jsou pak starší lidé ve věku nad 65 let – ve věkové kategorii 65-74 let se sportu věnuje 12,5 % a v kategorii 75+ pak 5,6 % populace.

Graf 4 Procento populace věnující se sportu podle věkových kategorií v roce 2014

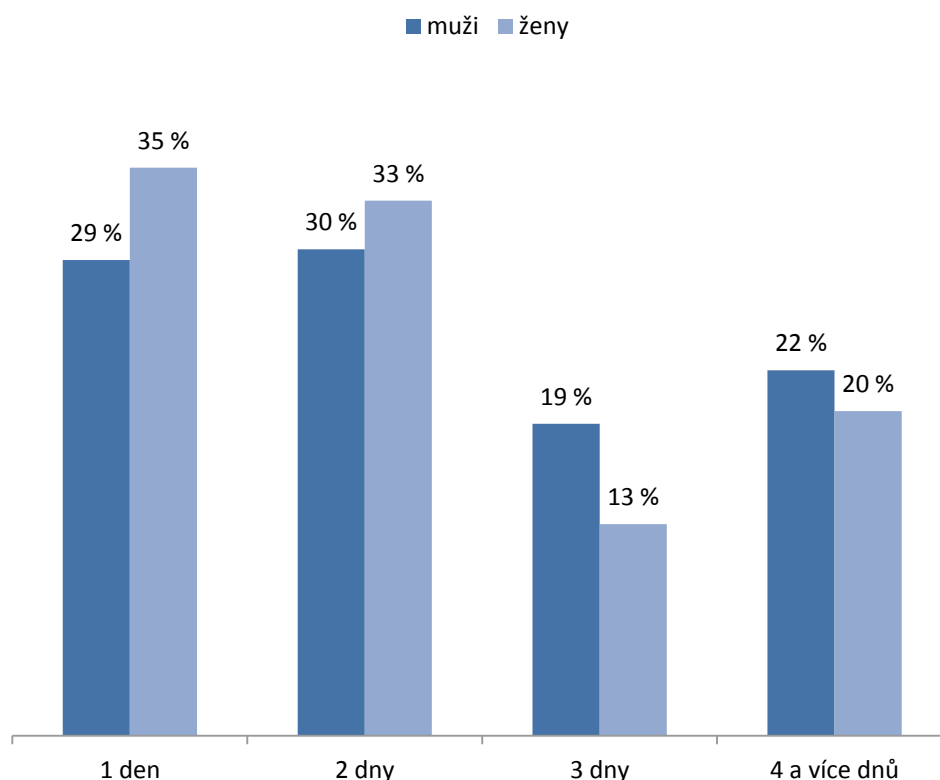

Zdroj: Evropské výběrové šetření o zdraví, vlastní výpočty

V rámci otázek věnovaných sportu bylo v dotazníku EHIS šetřeno také, kolik času a kolik dní lidé sportem stráví. Následující údaje pak zachycují pouze populaci, která tráví sportem alespoň jeden den

v týdnu nejméně 10 minut v kuse. Graf 5 nabízí pohled na zapojení české populace do sportovních aktivit dále rozdělené podle pohlaví a počtu dní v týdnu zahrnujících sportování. Z údajů EHIS vyplývá, že ženy sportují o něco méně často než muži – dvě třetiny žen sportuje jeden nebo dva dny v týdnu. U mužů je pak vyšší podíl těch, kteří sportují častěji – více než 40 % mužů sportuje 3 dny a více.

Graf 5 Počet dní v týdnu, ve kterých se muži a ženy v české populaci věnovali sportu (za rok 2014), pouze sportující populace

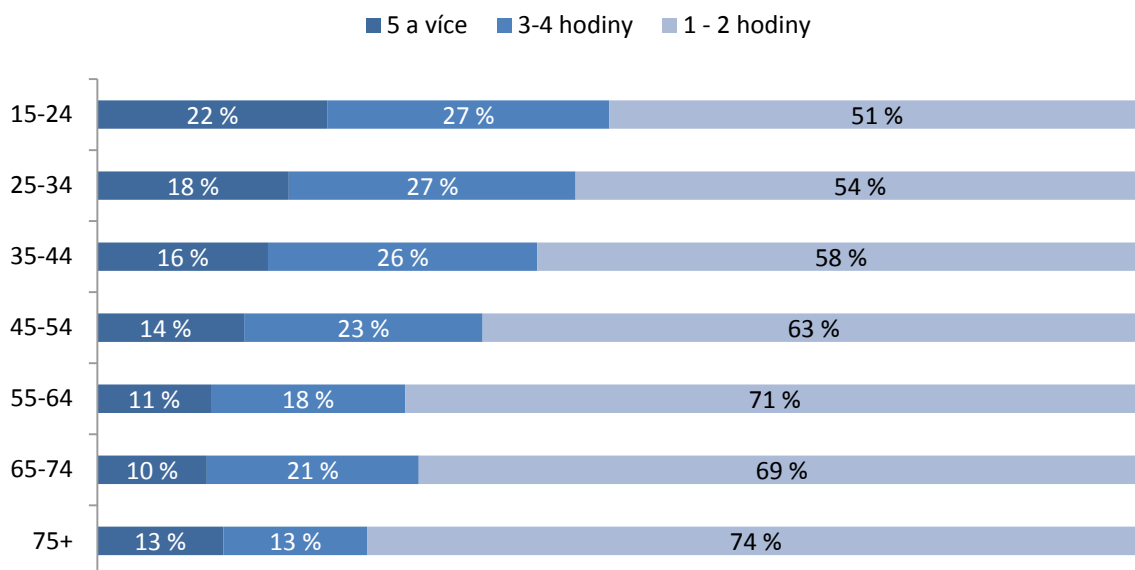

Zdroj: Evropské výběrové šetření o zdraví, vlastní výpočty

Z dostupných údajů bylo možné také zjistit průměrný počet hodin strávených sportem. Vzhledem k velkým výkyvům v udávaných hodnotách pak bude pro určení střední hodnoty vhodnější pracovat s mediánem. Medián času stráveného sportem v běžném týdnu jsou 2 hodiny, přičemž 2 hodiny a méně strávilo sportem přibližně 58 % populace aktivně se věnující sportu (doporučený čas strávený fyzickou aktivitou je dle World Health Organization alespoň 150 minut týdně¹⁰). Jak je možné vidět v Grafu 6, s přibývajícím věkem pak ubývá těch, kteří sportem tráví více hodin, a naopak přibývá občasných sportovců.

¹⁰ To platí pro dospělou populaci. Doporučený čas se také liší podle intenzity fyzické aktivity. Více informací je k nalezení na stránkách WPO či stručně také v tomto materiálu z roku 2015: http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0005/288041/WHO-Fact-Sheet-PA-2015.pdf

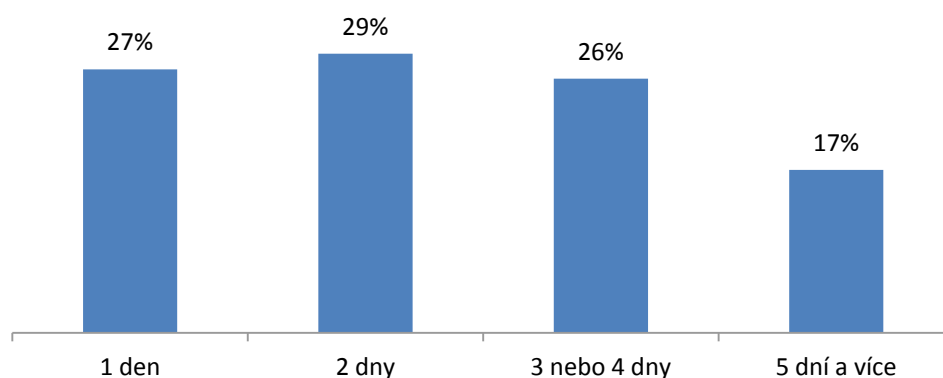
Graf 6 Čas strávený sportem týdně v roce 2014 podle věkových kategorií, pouze sportující populace¹¹

Zdroj: Evropské výběrové šetření o zdraví, vlastní výpočty

Vedle participace respondentů v aerobních sportovních aktivitách lze ze šetření EHIS zjistit také údaje o vybraných dalších sportovních aktivitách – posilování a jízdě na kole. Otázky týkající se posilování svalů zkoumají tuto činnost jako volnočasovou aktivitu (nikoliv jako součást pracovní či jiné činnosti) a jako příklad jsou uváděny např. silový trénink, kliky, dřepy či jiná posilovací cvičení. Takto vymezené aktivitě se alespoň jednou týdně věnuje přibližně pětina populace. Ti, kteří se věnují posilování, pak nejčastěji posilují svaly 2 dny v týdnu. 3 dny a více se této aktivitě v průměrném týdnu věnuje 43 % posilujících.

Graf 7 počet dní v týdnu věnovaných posilování (za rok 2014), pouze ti, kteří posilují

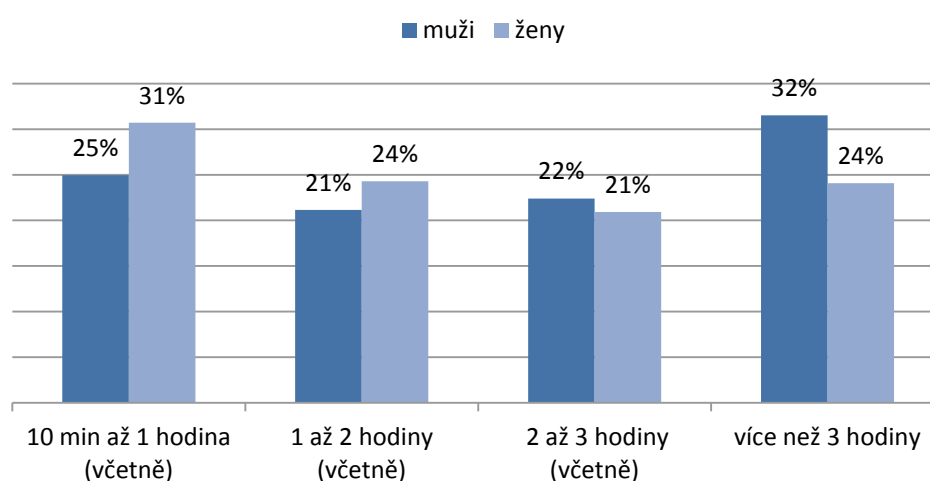
Zdroj: Evropské výběrové šetření o zdraví, vlastní výpočty

¹¹ Intervalem 1-2 hodiny je myšleno 0-120 minut, intervalem 3-4 hodiny 121 – 240 minut a intervalem 5 a více pak 241 minut a více.

Posledními údaji získanými z šetření EHIS jsou data o využití jízdního kola k přepravě (v šetření je jízda na kole vnímána především jako způsob dopravy, nikoliv jako volnočasová aktivita).¹² V české populaci alespoň jednou týdně použilo jízdní kolo k přepravě 35,5 % populace, přičemž častěji používali kolo jako dopravní prostředek muži (40,1 %) než ženy (31,2 %). Ti, kteří kolo pravidelně používali, volili jízdu tímto dopravním prostředkem nejčastěji jednou (25 %) či dvakrát (30 %) týdně. Ženy pak jezdily na kole v průměru za týden spíše kratší dobu (55 % žen jezdilo týdně 2 hodiny a méně), muži jezdili v průměru za týden ve srovnání s ženami delší dobu (54 % mužů strávilo jízdou na kole týdně více než 2 hodiny) jak také ukazuje Graf 8.

Graf 8 Čas strávený jízdou na kole za účelem dostat se z místa na místo (za rok 2014), pouze ti, kteří jezdí na kole, v průměru za týden

4.2. Organizované sportovní aktivity

Přehled o konkrétních sportovních aktivitách, kterým se česká populace věnuje organizovaně, můžeme získat z údajů České unie sportu. Tato organizace publikuje statistiky o počtu členů českých sportovních svazů v podrobnějším členění. Vybrané údaje o členské základně sportovních svazů nabízí Tabulka 10. Ta sleduje pouze sporty zařazené do programu olympijských her a udává údaje o dvaceti nejvýznamnějších sportech v ČR z hlediska počtu členů sportovních svazů. Z hlediska velikosti členské základny sportovních svazů je v České republice jednoznačně nejpopulárnějším sportem fotbal, který měl v roce 2016 více než 361 tis. členů, z nichž drtivá většina byli muži (343,9 tis.). Druhým nejpopulárnějším sportem byl v roce 2016 tenis s členskou základnou okolo 50 tis. členů, přičemž většinu členů opět tvořili muži (34,5 tis.). Ženy naopak dominovaly třetímu nejpopulárnějším sportu v roce 2016 – volejbalu. Z celkových 40,9 tis členů bylo 23,2 tis. žen a 17,7 tis. mužů.

¹² V dotazníku jsou respondenti dotazováni, kolik dní v týdnu (kolik času) jezdí na kole, aby se dostali z místa na místo. Zahrnuty jsou také jiné nemotorové prostředky aktivní dopravy (např. koloběžka či kolečkové brusle).

Tabulka 10 Počet členů sportovních svazů podle pohlaví v roce 2016 (pouze sporty zařazené do programu olympijských her)

Svaz	Celkem	Muži	Ženy
fotbal	361739	343913	17826
tenis	50186	34543	15643
volejbal	40919	17725	23194
lední hokej	39650	37391	2259
atletika	37698	20038	17660
plavecké sporty	24172	12425	11747
golf	23317	16028	7289
lyžování	23101	13772	9329
basketbal	20923	13366	7557
stolní tenis	19035	16641	2394
házená	16848	11293	5555
jezdectví	9867	2303	7564
kanoistika	8789	6075	2714
judo	8646	6817	1829
gymnastika	8077	2102	5975
cyklistika	7734	6198	1536
badminton	5448	3122	2326
jachting	4326	3221	1105
baseball	4189	3625	564
veslování	4009	2767	1242

Zdroj: Česká unie sportu

4.3. Spotřeba v oblasti sportu

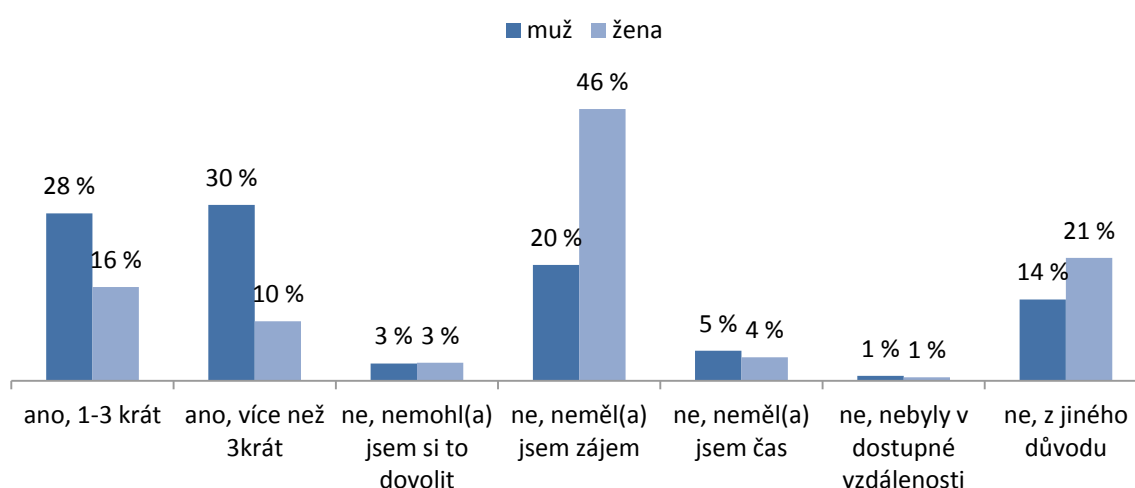
Detailní údaje o tom, za jaké zboží a služby v oblasti sportu čeští spotřebitelé utrácejí nelze z dostupných zdrojů získat. V rámci klasifikace COICOP, která je používána pro zachycení individuální spotřeby není pro sportovní obuv a oděvy vyčleněna samostatná kategorie, lze sledovat pouze část sportovního vybavení v rámci kategorie 9.3.2 *Zařízení pro sport, kempink a rekreaci ve volné přírodě včetně oprav* a to pouze společně s vybavením pro rekreace. Také sportovní služby lze sledovat pouze společně s rekreačními službami v rámci kategorie 9.4.1 *Rekreační a sportovní služby*. Takto podrobná data jsou navíc označena v rámci údajů zveřejňovaných v Národních účtech ČSÚ jako citlivá a lze publikovat pouze pětiletý průměr. Pětiletý průměr spotřeby dosahoval mezi lety 2010 a 2015 v rámci položky **9.3.2 přibližné výše 5,5 mld. Kč** a v rámci položky **9.4.1 necelých 15 mld. Kč**. Jaký podíl měl na těchto částkách sport a jaký rekreace nelze bohužel spolehlivě určit. Podle údajů o příjmech sportovních a rekreačních subjektů lze usuzovat, že sportovní zboží a služby se

podílely na této částce přibližně 70 – 80 %. Cenné údaje by mohly poskytnout různé internetové portály obchodující se sportovním zbožím a službami. Využití tzv. Big Data v rámci statistik bude do budoucna záležitostí zejména na ochotě společností tato data veřejnosti poskytovat.

Určitý trend o nakupování vstupenek na sportovní utkání lze získat z výsledků šetření Životní podmínky ČR. V roce 2015 byl do tohoto šetření zapojen tzv. kulturní modul, sledující údaje o četnosti návštěv sportovních a kulturních zařízení. Údaje získané z šetření Životní podmínky ČR zachycuje Graf 9 a vztahují se k posledním 12 měsícům před datem dotazování, pro zjednodušení je uváděn rok 2015. Sportovní akci navštívilo alespoň jednou v roce 2015 41 % české populace, přičemž 19 % více než 3 krát. Účast na sportovních akcích pak byla v roce 2015 daleko populárnější u mužů než u žen. Zatímco 30 % mužské populace navštívilo v roce nějakou sportovní akci více než 3x, z celkového počtu žen navštívila sportovní akci takto často pouze každá desátá. Alespoň jednou a ne více než třikrát pak navštívilo sportovní akci 28 % mužů a 16 % žen. Pouze 3 % populace uvedlo, že důvodem neúčasti na sportovních akcích byl nedostatek financí a nejčastějším důvodem neúčasti byl prostý nedostatek zájmu (33 % populace).

Graf 9 Účast na sportovních akcích a důvody k neúčasti (odpovědi na otázku: navštívili jste během posledních 12 měsíců sportovní události)

Zdroj: Životní podmínky ČR, ČSÚ

Jako doplňující zdroj údajů o nakupování vstupenek na sportovní utkání může posloužit také šetření s názvem Využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech a mezi jednotlivci (VŠIT). Do tohoto šetření zkoumající využití internetu v ČR jsou zařazeny také otázky týkající se online nákupu různých služeb, mimo jiné také vstupenek na sportovní akce. V roce 2016 zakoupilo online vstupenky pouze 5,3 % celkové a 12,12 % internetové populace. Vstupenky na sportovní utkání pak prostřednictvím internetu nakupovali nejčastěji lidé ve věku 25 – 34 let (v této věkové kategorii zakoupilo vstupenku přes internet 10,5 % celkové a 14,6 % internetové populace).

Závěr

Ekonomické aspekty sportu byly v této publikaci analyzovány na základě nejužšího možného vymezení – tzv. statistické definice zahrnující pouze sportovní aktivity (s výjimkou zahraničního obchodu), nikoliv však sportovní vstupy (vybavení či oděvy) a aktivity, které mají sport jako vstup (ubytování při sportovních utkáních, sportovní přenosy apod.). Proto nelze údaje z této publikace srovnávat např. se satelitními účty jiných zemí, které obvykle pro zachycení podílu sportu na celkové ekonomice používají širší definici. Podle dostupných údajů byla celková produkce v oblasti sportu v jeho nejužší statistické definici v roce 2015 odhadnuta na 28,5 mld. Kč (přibližně 0,3 % celkové produkce) a přidaná hodnota pak na 8,9 mld. Kč (přibližně 0,27 % celkové přidané hodnoty).

Pro výpočty zaměstnanosti byly v době psaní této analýzy dostupné aktuálnější údaje a za rok 2016 byl celkový počet zaměstnaných osob vypočten přibližně na 31,3 tis. osob (0,6 % celkové zaměstnanosti). Oblast sportu je charakteristická také širokým zapojením dobrovolníků, a pokud zahrneme jejich pracovní zapojení, můžeme celkový počet sportovních pracovníků v roce 2016 odhadovat na více než 52 tis. osob. V rámci zahraničního obchodu se zbožím sportovního charakteru dosáhla ČR v roce 2016 kladného salda 3,6 mld. Kč a v rámci zemí EU se tak řadí do menšiny států orientovaných na vývoz.

Pro získání údajů o zapojení české populace do sportovních aktivit byla použita data z roku 2014, podle kterých v ČR pravidelně sportuje přibližně třetina populace. Před dosažením věkové hranice 34 let však aktivně sportuje více než polovina populace a celkově sportují častěji muži než ženy. Soudě podle velikosti členské základny sportovních svazů byly v ČR nejoblíbenějšími sporty fotbal a tenis (oba sporty byly převážně mužskou doménou) a dále pak také volejbal více oblíbený u žen. Přibližně 41 % populace pak navštívilo v roce 2015 nějakou sportovní akci a zhruba 5 % populace zakoupilo vstupenku online. Sportovní participace obyvatelstva generuje také pozitivní efekty (např. zdravotní prevence, volnočasové vyžití), které lze však jen obtížně statisticky zachytit. Při hodnocení ekonomických aspektů oblasti sportu je potřeba mít existenci těchto efektů, které působí na ekonomiku nepřímo, vždy na paměti.

Zdroje

ČSÚ, Příslušná šetření a statistiky.

EUROSTAT, 2012. ESS-Net Culture. Dostupné online:

http://ec.europa.eu/assets/eac/culture/library/reports/ess-net-report_en.pdf

EUROSTAT, 2015. Závěry pracovní skupiny Eurostat Sport Statistics. Dostupné online:

https://circabc.europa.eu/sd/a/cf4a3b4c-802b-420b-a783-6bb00e737755/Minutes%20Sport%20statistics%20TF%20_%20July%202015.pdf

EUROSTAT, 2016. Sport Statistics. Dostupné online:

<http://ec.europa.eu/eurostat/documents/4031688/7203321/KS-04-15-823-EN-N.pdf>

EVROPSKÁ KOMISE, 2007. Bílá kniha o sportu. Dostupné online: <http://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu>

KPMG, 2012. Koncepce financování sportu v České republice. Dostupné online:

http://www.olympic.cz/financovani/docs/koncepce_financovani_sportu_prezentace_v9a.pdf

NOVOTNÝ, Jiří, 2016. Informace o jednání komise expertů k ekonomické dimenzi sportu EU pod Evropskou komisí. *Zpravodaj České unie sportu 3/2016*. Dostupné online:

http://www.cuscl.cz/docs/zpravodaj/ZP%20%C4%8CUS%2003_2016.pdf

TRANSPARENCY INTERNATIONAL, 2016. Financování sportu statutárními městy a kraji. Dostupné online: [https://www.transparency.cz/wp-content/uploads/Publikace-](https://www.transparency.cz/wp-content/uploads/Publikace-Financov%C3%A1n%C3%AD-sportu-statut%C3%A1rn%C3%ADmi-m%C4%9Bsty-a-kraji.pdf)

[Financov%C3%A1n%C3%AD-sportu-statut%C3%A1rn%C3%ADmi-m%C4%9Bsty-a-kraji.pdf](https://www.transparency.cz/wp-content/uploads/Publikace-Financov%C3%A1n%C3%AD-sportu-statut%C3%A1rn%C3%ADmi-m%C4%9Bsty-a-kraji.pdf)

ÚZIS, 2015. Evropské výběrové šetření o zdraví. Dostupné online (základní výsledky šetření):

<http://www.uzis.cz/rychle-informace/ehis-2014-zakladni-vysledky-setreni>

WPO, 2015. Global recommendations on physical activity for health. Dostupné online:

http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0005/288041/WHO-Fact-Sheet-PA-2015.pdf

Přílohy

Příloha 1 Vymezení kategorie CZ-NACE 93.1 Sportovní činnosti

93.1 Sportovní činnosti	
Podkategorie	Příklady konkrétních činností
93.11 Provozování sportovních zařízení	<p>provoz zařízení určených pro konání halových sportovních akcí nebo sportovních akcí pod širým nebem (např. fotbalové, hokejové, kriketové a ragbyové stadiony, závodní dráhy pro automobilové závody, psí nebo koňské dostihy plovárny a plavecké stadiony atletické stadiony zimní sportovní arény a stadiony apod.)</p> <p>pořádání halových sportovních akcí nebo sportovních akcí pod širým nebem v rámci profesionálního nebo amatérského sportu ve vlastních sportovních zařízeních</p> <p>správa sportovních zařízení a poskytování personálu k jejich provozu.</p>
93.12 Činnosti sportovních klubů	<p>činnosti profesionálních, poloprofesionálních nebo amatérských sportovních klubů, které svým členům umožňují sportovní aktivity.</p> <p>provoz fotbalových, bowlingových, plaveckých, golfových, boxerských klubů, klubů zimních sportů, klubů šachových, lehkootletických, střeleckých a jiných</p>
93.13 Činnosti fitcenter	činnosti fitcenter a klubů kulturistiky
93.19 Ostatní sportovní činnosti	<p>činnosti producentů nebo pořadatelů sportovních akcí, s poskytnutím nebo bez poskytnutí sportovních zařízení</p> <p>činnosti samostatných (nezávislých) sportovců, rozhodčích, časoměřičů, znalců atd.</p> <p>činnosti sportovních lig a regulačních orgánů činnosti spojené s propagací sportovních akcí</p> <p>provoz závodních stájí</p> <p>provoz honebních a rybářských revírů pro sportovní lov a rybolov</p> <p>činnosti horských vůdců a průvodců</p> <p>poskytování podpůrných služeb pro sportovní a rekreační lov a rybolov</p>

Příloha 2 Vymezení kategorie CZ ISCO 342 Odborní pracovníci v oblasti sportu a fitness

342 Odborní pracovníci v oblasti sportu a fitness			
Podkategorie	Příklady pracovních činností	Příklady zaměstnání	
3421 Atleti a ostatní profesionální sportovci	účast na sportovních soutěžích	atlet	
	účast na pravidelných trénincích a provádění individuálního tréninku s cílem udržet si požadovanou úroveň výkonnosti a dovedností;	boxer šachista fotbalista	
	účast na sportovních propagačních akcích a poskytování rozhovorů médiím	hokejista žokej	
	udržování vysokého stupně dovedností v příslušném sportovním odvětví	hráč pokeru	
	rozhodování o strategiích po konzultaci s trenéry Hráč golfu	lyžař tenista	
	hodnocení jiných soutěžících a poměrů na sportovištích	zápasník	
	soutěžení na sportovních akcích	automobilový závodník závodník na jízdním kole	
	3422 Sportovní trenéři, instruktoři a úředníci sportovních klubů	nalézání silných a slabých stránek atletů nebo týmů	sportovní trenér
		plánování, příprava a vedení tréninků	rozhodčí instruktor lyžování
		vytváření, plánování a koordinace časových rozvrhů a programů soutěží	úředník sportovního klubu instruktor plavání
motivace a příprava atletů a týmů na soutěže nebo zápasy			
formulování soutěžní strategie, příprava hracích plánů a vedení atletů a hráčů v průběhu zápasů nebo atletických soutěží			
provádění analýz, hodnocení výkonu atletů nebo týmů a upravování tréninkových programů			
monitorování a provádění analýz techniky a výkonu, určování metod k dalšímu zlepšování			
oficiální organizování sportovních akcí nebo atletických soutěží s cílem zachovat standardy			
hry a zajistit dodržování pravidel a bezpečnostních nařízení			
vedení záznamů o času a o skóre během akcí nebo soutěží			
posuzování výkonů soutěžících, udělování bodů, trestů a určování výsledků			

3423 Instruktoři a programoví vedoucí v rekreačních zařízeních a fitcentrech	plánování a provádění rekreačních a fitness aktivit	instruktor aerobiku instruktor jízdy na koni
	monitorování rekreačních, sportovních a fitness aktivit s cílem zajistit bezpečnost, v případě nutnosti poskytování první pomoci	instruktor aerobiku průvodce outdoor. aktivitami osobní trenér Instruktor potápění
	hodnocení a monitorování schopností a fyzické zdatnosti klienta a doporučování aktivit	
	předvádění a učení tělesných pohybů, koncepcí a dovedností používaných při fitness aktivitách a rekreačních činnostech	
	poskytování pokynů pro používání nářadí	
	vysvětlování a prosazování bezpečnostních postupů, pravidel a nařízení Instruktor plachtaření	

Příloha 3 Vymezení oblasti sportu pro zahraniční obchod se zbožím v rámci Harmonizovaného systému

Oblast	Kód	Popis
Lyže	640212	Sportovní a lyžařská obuv z plastů
	640312	Sportovní a lyžařská obuv z kůže
	950611	Lyže sněhové
	950612	Vázání na lyže sněhové
	950619	Potřeby lyžařské ostatní
Brusle	950670	Brusle, i kolečkové, vč. obuvi
Vodní sporty	890310	Čluny nafukovací
	890391	Plachetnice, i s pomocným motorem
	890392	Čluny motorové, ne s přívěsným motorem
	890399	Jachty aj. lodě zábavní, kanoe, čluny a vesla
	950621	Windsurfing

	950629	Lyže, saně vodní apod. potřeby pro vodní sporty
Golf	950631	Hole golfové, úplné sady
	950632	Míčky golfové
	950639	Potřeby pro golf ostatní, ne hole, míčky
Rakety	950640	Výrobky, potřeby pro stolní tenis
	950651	Rakety tenisové, i bez výpletu
	950659	Rakety badmintonové apod., i bez výpletu
Míče	950661	Míčky tenisové (ne pro stolní tenis)
	950662	Míče, míčky nafukovací pro sport
	950669	Míče, míčky ostatní pro sport (ne golf, stol. tenis)
Atletika a venkovní sporty	950691	Výrobky, potřeby ostatní pro tělocvik, atletiku
	950699	Potřeby pro sporty ostatní, hry pod širým nebem
Rybaření	950710	Pruty rybářské
	950720	Udice, i navázané na nástavec
	950730	Navijáky rybářské
	950790	Potřeby rybářské ostatní, potřeby lovecké (ne dechové)
Cyklistika	871200	Kola jízdní aj. bez motoru (vč. tříkolek)
Padáky	880400	Padáky, i rotující, části, příslušenství
Sportovní oděvy	420321	Rukavice, palčáky pro sport z usně přír., (...)
	611220	Oděvy lyžařské, pletené, háčkované
	611231	Plavky pánské, chlap. z vláken syntet, plet, háčk.
	611239	Plavky pánské, chlap. z mat. textil ost., plet, háčk.
	611241	Plavky dámské, dívčí z vláken syntet., plet, háčk.
	611249	Plavky dámské, dívčí z mat. textil. ost. , plet, háčk.
	621111	Plavky pánské, chlapecké
621112	Plavky dámské, dívčí	

	621120	Oděvy lyžařské
	640219	Obuv sportovní ostatní z kaučuku, plastů
Sportovní obuv	640319	Obuv sport. ost.z usně, podešev kauč. ,plast, useň
	640411	Obuv sport. z mat.textil,podešev kaučuk, plast
	930320	Pušky aj sport,lovecké apod., min.1 hladká hlaveň
Pušky	930330	Pušky, karabiny sportovní,lovecké apod. ostatní

